ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Lesní mateřské školy Těptín z.s.

„Společně objevujeme svět“

ZPRACOVANÝ PODLE RVP PV

Obsah

1. Identifikační údaje ... 3
2. Obecná charakteristika školy ... 3
3. Podmínky vzdělávání ... 4
3.1. Věcné podmínky: ... 4
3.2. Životospráva ... 4
Stravování ... 4
Odpočinek ... 5
Pohyb ... 5
3.3. Psychosociální podmínky ... 5
3.4. Organizace ... 6
Přijímání dětí ... 6
Rytmus dne ... 6
Rytmus týdne ... 7
Předškoláci ve školce ... 7
Individuální vzdělávání ... 7
3.5. Řízení školky ... 8
3.6. Personální a pedagogické zajištění ... 8
3.7. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných ... 9
1.1. Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let ... 10
1.2. Spolupráce s rodiči ... 10
2. Charakteristika vzdělávacího programu ... 11
2.1. Filosofie a hodnoty školky ... 11
2.2. Formy a metody práce ... 11
3. Vzdělávací obsah ... 12
4. Systém evaluace ... 18
4.1. Evaluace fungování školky ... 18
4.2. Pedagogická evaluace ... 19
4.3. Evaluace dětí ... 19

1. Identifikační údaje

Název školky	Lesní mateřská škola Těptín z. s.
Sídlo	Topasová 1835, 251 68 Kamenice
IČ	06029281
Zázemí školky	Tisová ulice, Těptín
Email	materska@skolateptin.cz
Web	www.skolkateptin.cz
Zřizovatel	Plamínek Těptín z. s., Topasová 1835, Kamenice, IČ 02196361
Předseda spolku	Mgr. Markéta Petružálková
Kontakt	728 703 316
Ředitelka	Mgr. Veronika Kupková
Kontakt	731 633 491
ŠVP zpracoval	Tým pedagogů LMŠ Těptín
Platnost od	1. 9. 2017
Poslední aktualizace	1.9.2026

2. Obecná charakteristika školy

Lesní mateřská škola Těptín (dále jen LMŠ) sídlí v klidné části osady Těptín v obci Kamenice. K 31. 1. 2017 byla zapsána do rejstříku MŠMT. Provoz LMŠ Těptín je celotýdenní od 8:00 do 16:00 hodin.

Činnost školky vychází z myšlenek lesních mateřských škol, jejichž smyslem je pravidelný program probíhající venku v přírodě. Výchovně-vzdělávací program LMŠ Těptín je realizován na obecním pozemku, v blízkosti lesa a s dobrou dostupností do centra osady Těptín. Školka je dostupná pěšky i s kočárkem, parkování je možné u hranice pozemku. Poloha školky umožňuje dětem pravidelný celoroční kontakt s přírodou a zároveň zapojení do místního komunitního života. Těptín je součástí obce Kamenice s veškerou občanskou vybaveností, knihovnou, kulturním centrem, dobrou dopravní dostupností do okolních obcí.

Školka spolupracuje s okolními lesními školkami, zejména s Lesní mateřskou školou Lískáček a spolkem Děti v lese. Dále spolupracujeme se Základní školou Těptín a se Základní školou Kamenice. Základem spolupráce je sdílení inspirace, informací, pořádání společných aktivit a akcí. Od roku 2022 spolupracujeme s organizací Mezi námi, která zprostředkovává kontakt mezi domovy seniorů a mateřskými školami. Jednou za dva měsíce navštěvujeme Domov seniorů v Jílovém u Prahy, kde děti v rámci připraveného programu se seniory tvoří, povídají si a sdílí čas.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky:

Vzdělávání se odehrává v přírodním prostředí. Přilehlý les nabízí pestré prostředí s členitým terénem a rozmanitými biotopy, mezi něž patří například potok, místa s velkými kameny, mýtiny, mokřady, mechová místa i husté porosty.

Zázemí tvoří zateplená vytápěná jurta, která slouží jako místo pro odpočinek, klidové aktivity a pro uložení věcí dětí – spacáky, karimatky a kapsáře na náhradní oblečení. Jurta je vybavena dostatečným množstvím stolů a židliček, pomůckami, knížkami a přiměřeným množstvím hraček. Při výběru pomůcek a hraček jsou upřednostňovány ty z přírodních materiálů. Jurta disponuje dvěma okny pro dostatečný přísun světla i pro odvětrávání. Vedle jurty je vybudována pergola, pod kterou jsou umístěny věšáčky na batůžky dětí a stůl s lavicemi. K jurtě přiléhá šatna, která slouží jako „špinavá zóna“, kde se děti zouvají, svlékají svrchní oblečení a jsou zde uloženy náhradní boty.

Součástí zázemí je týpí s topeništěm, které využíváme pro aktivity v případě nepříznivého počasí. Jsou tu stolky a židle pro řízené aktivity.

Zahrada je vybavena ohništěm a herními prvky – pískovištěm, venkovní kuchyňkou, hliněným kopcem, provazovými prolézačkami, posezením z kmenů a záhonky. Na pozemku jsou umístěny 3 separační suché toalety. Dvě jsou určeny pro děti a jedna pro dospělé. U toalet i u jurty je hygienické zázemí pro mytí rukou, kde je k dispozici tekoucí teplá voda.

Návrhy na úpravu podmínek: vylepšení sociálního zázemí – nové separační toalety a větší zastřešení, pořízení nových prvků na zahradu –kreslící tabule, a květinový záhon, ovocné keře, případně stromy.

Dlouhodobý záměr: Udržovat zázemí v dobrém a čistém stavu, adekvátně pečovat o všechny prvky na zahradě, dbát o úklid věcí, aby se neničily.

3.2. Životospráva

Stravování

Klademe důraz na pestrost a vyváženost stravy dětí. Obědy odebíráme od vybraného dodavatele, se kterým aktivně komunikujeme ohledně kvality stravy. Dopolední a odpolední svačiny si děti přinášejí z domova na základě podepsaných dohod o náhradním stravování. Dbáme na zdravou výživu dětí. Svačiny by neměly obsahovat sladkosti. Odpolední svačina by měla být svačina nepodléhající zkáze.

Společné jídlo je vždy zahájeno rituálem a popřáním dobré chuti. Vedeme děti ke zklidnění v době jídla a dbáme na správné sezení a kulturu stolování. Děti mají k dispozici oddělené nádoby na polévku a hlavní jídlo a od přiměřeného věku i kompletní sadu příborů. Pomáháme dětem zvládnout sebeobsluhu při jídle – připravit si svou nádobu a po jídle si po sobě uklidit. Děti zastávají funkci služby při nošení jídla.

Děti si přinášejí do školky vlastní pití v termosce nebo plastové lahvi ze zdravého plastu. Průvodci dohlíží na pitný režim dětí a vysvětlují jim, proč je důležité pít.

Návrhy na úpravu podmínek: Úprava sezení tak, aby každé dítě mělo svoje místo. Eliminovat plýtvání jídlem a otevřít téma velikosti a kompletnosti porcí.

Dlouhodobý záměr: Chceme vést děti ke ztišení a soustředění u jídla.

Odpočinek

Odpočinek má v rytmu dne své pevné místo. Nenutíme děti spát, učíme je vědomému klidu při odpočinku. Odpočinek je spojen s řadou rituálů – zpěvem, využitím meditačních hudebních nástrojů a čtením. Každé dítě má své místo na odpočinek a je vedeno k samostatnosti při jeho přípravě a sklízení. Po čtení ke konci odpočinku mají děti možnost si zvolit klidové aktivity – prohlížení knížek, malování, skládačky. Děti v předškolním věku mají na konci odpočinku čas na řízenou činnost v podobě předškolní přípravy.

Návrhy na úpravu podmínek: Zavést při trvání odpočinku něco, co bude odpočinek ohraničovat. Přidat chvíli naprostého ticha po dočtení pohádky – postupně prodlužovat. Dávat prostor těm, kteří neusnou pro klidové aktivity na konci odpočinku.

Dlouhodobý záměr: Odpočinek má být spojen s rituály, které se opakují každý den a pomáhají udržet během odpočinku klid. Chceme vést děti k vědomému odpočinku.

Pohyb

Děti se většinu času pohybují venku – v lese a na pozemku školky. Pobyt a pohyb na čerstvém vzduchu je v lesní školce samozřejmostí a prioritou. V lese má volný pohyb podobu pohybu v terénu – přelézání kamenů, kmenů, překonávání přirozených překážek, přeskakování potůčku, lezení na stromy v rámci stanovených pravidel. V zázemí slouží pro rozvoj pohybových dovedností lanové prolézačky, slackline, dřevěné prvky, míče a švihadla. V rámci dopoledního kruhu doprovázíme básničky pohybem nebo písničky tancem. K posílení fyzické i psychické odolnosti dětí slouží putovní celodenní výlety. Od roku 2024 jsme zapojeni do programu Hravé lyžování v lyžařském středisku Chotouň, kde děti absolvují 5-ti denní dopolední lyžařský výcvik pod vedením instruktorů. V zimě chodíme bruslit na kluziště. Součástí programu je jednou za rok cyklovýlet.

Návrhy na úpravu podmínek: Pořídit více sportovního náčiní a aktivně ho zapojovat do programu. Zapojovat tanec, míčové hry a opičí dráhy.

Dlouhodobý záměr: Dbát na dostatek pestrého pohybu dětí.

3.3. Psychosociální podmínky

Děti a průvodci jsou ve fungujícím společenství, ve kterém prožívají a učí se řešit mezilidské vztahy. Průvodci dávají každému dítěti pocítit, že ho vnímají jako jedinečnou bytost. Zároveň jsou děti vedeny k tomu, aby vnímaly ostatní – učí se spolupracovat a naslouchat si. Dobré vztahy a pocit sounáležitosti jsou základem pro kvalitní bytí ve školce. Průvodci jednají s dětmi s respektem a jsou jim v tomto způsobu komunikace příkladem a vzorem. Průvodci se věnují vztahům v kolektivu a nenásilnou formou dbají na prevenci šikany a patologických jevů u dětí.

Společenství funguje dobře díky pravidlům, která jsou jasná všem a stejná pro všechny, jsou smysluplná, srozumitelná, uchopitelná a všichni dbají na jejich dodržování. Pravidla jsou dětem

představována na začátku školního roku a pravidelně připomínána. Jasná pravidla a jimi nastavené hranice vytvářejí bezpečný prostor.

Adaptace dětí probíhá dle jejich individuálních potřeb a dle dohody s rodiči. Je nastaveno adaptační období, během kterého je možné, aby byl rodič s dítětem ve školce a byl součástí programu. V zájmu dítěte i skupiny je, aby se tato doba postupně zkracovala. Proces adaptace je v jeho průběhu důkladně probírán s pedagogy a s rodiči. Průvodce je ve chvíli loučení dítěti oporou.

Návrhy na úpravu podmínek: Vypracovat pro školní rok 2024/2025 adaptační plán, abychom jasně věděli, co rodičům nabízíme.

Dlouhodobý záměr: Vytvořit etický kodex. Aktivně pracovat se vzniklými hodnotami školky, aby se zrcadlily v komunikaci s rodiči, veřejností a především v práci s dětmi.

3.4. Organizace

Školka je tvořena jednou věkově heterogenní třídou od 2,5 let do nástupu do základního vzdělávání. Kapacita je 16 dětí. Do školky dochází děti v režimu povinného předškolního vzdělávání. Do školky mohou být přijímány děti v režimu individuálního vzdělávání. Tyto dětí nezvyšují počet dětí ve skupině.

Přijímání dětí

Zápis probíhá v zákonném termínu. Kritéria přijímání dětí vydává ve Směrnici pro přijímání dětí ředitelka LMŠ. Směrnice i kritéria jsou dostupná na webových stránkách školy.

Rytmus dne

8:00-9:00 předávání dětí, volná hra
9:00-9:30 ranní kruh, komunitní kruh, pohybová činnost
9:30-10:00 svačina
10:00-11:45 odchod do lesa, řízená a volná činnost na jednom z „našich míst“
12:00–13.00 příprava na oběd a společný oběd
13:00-14.30 spánek/odpočinek/klidové aktivity
14:30-14:45 svačina
14:45-15.40 odpolední aktivity – volná hra nebo řízená činnost
15:40-16:00 rozloučení v kruhu a vyzvedávání

Struktura dne v ustáleném sledu, doprovázená rituály, je rámcově předvídatelná a podporuje u dětí pocit bezpečí. Harmonogram dne se mění v případě výletů, slavností nebo akcí mimo zázemí.

V pondělí a ve čtvrtek v čase 8:00 -16:00 je provoz zajištěn dvěma pedagogy.
Činnosti, které jsou v tomto čase zajišťovány dvěma pedagogy:

- Vedení pohybových aktivit, vedení ranního kruhu
- Vedení výtvarných a pracovních činností
- Dohled nad stravováním
- Dohled při pohybu v lese a na procházkách po okolí
- Větší výlety mimo zázemí a mimořádné akce (slavnosti)

V úterý, středu a v pátek v čase 8:00 – 16:00 je provoz zajištěn jedním pedagogem a chůvou
Činnosti, které jsou v tomto čase zajišťovány pedagogem a chůvou:

- Vedení pohybových aktivit, vedení ranního kruhu
- Vedení výtvarných a pracovních činností

- Dohled nad stravováním
- Dohled při pohybu v lese a na procházkách po okolí

Rytmus týdne

Pravidelnou součástí každého dne je pohyb a pobyt v přírodě, který je hlavním vzdělávacím prostředkem. Dopolední řízené činnosti jednotlivých dní nejsou konkrétně zaměřeny. Střídají se výtvarné, hudební, dramatické a pohybové aktivity, které na sebe navazují a jsou propojeny tématem, které nás v daném týdnu provází. Odpolední řízené činnosti mají vybrané dny podobu dílniček, které jsou v daný den v týdnu vždy stejné – badatelská, tvořivá, pohybová (jóga), dramatická nebo hudební. Plán dílniček vzniká před začátkem daného školního roku dle diskuze mezi průvodci a podnětů od rodičů.

Pravidelnou součástí programu jednou do měsíce je vaření, návštěva divadelního představení a větší celodenní nebo půldenní putování okolní přírodou. Jednou za 3 až 4 týdny vyrážíme na výlet mimo zázemí – do knihovny, na návštěvu k zemědělcům nebo řemeslníkům, se kterými dlouhodobě spolupracujeme, atd. Několikrát za školní rok jezdíme na výlet do Prahy na větší kulturní akce – divadlo, výstava, řízený program v galerii.

Předškoláci ve školce

Předškolní příprava probíhá kontinuálně v průběhu celého týdne a prostupuje všemi řízenými činnostmi dopoledního i odpoledního programu. Do denního programu zařazujeme řadu speciálních aktivit, které cílí na rozvoj potřebných dovedností, jako jsou grafomotorika, jemná motorika, pravolevá orientace, dovednosti řečové a komunikační, jazyková příprava, smyslové vnímání, tvořivost a paměť, předmatematické představy.

Nejsoustředěněji probíhá předškolní příprava v době na konci odpočinku, kdy předškoláci pracují pod vedením průvodce s didaktickými pomůckami a pracovními listy. Jednou týdně probíhá v odpoledním čase pod vedením speciálního pedagoga předškolní příprava v rozsahu hodiny a půl včetně přestávek. Tato příprava probíhá v budově ZŠ Těptín. Předškoláci pracují v prostředí školy soustředěně, nerušeni okolními vlivy a ostatními dětmi. Cílem je adaptace na prostředí školy, které je odlišné od prostředí v LMŠ.

Návrhy na úpravu podmínek: Vydefinovat roli předškoláka ve školce – můžou mít dílčí úkoly, které budou plnit jen oni.

Dlouhodobý záměr: Prohlubovat vzdělání pedagogů v oblasti předškolní přípravy a logopedické prevence. Při předškolní přípravě nabízet dětem pestrou a kvalitní skladbu činností tak, aby jedna nepřevažovala nad druhou.

Individuální vzdělávání

Rodič dítěte, které bude plnit povinné předškolní vzdělávání formou individuálního vzdělávání – tedy bez pravidelné docházky do mateřské školy, musí tuto skutečnost oznámit ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku. Ředitelka mateřské školy doporučí rodiči dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti vycházející z RVP PV, ve kterých má být dítě vzděláváno. Rodič dítěte se s dítětem dostaví k ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech (dále jen přezkoušení). LMŠ doporučí rodiči dítěte další postup při vzdělávání. Přezkoušení se koná ve třetím měsíci od zahájení školního roku. Náhradní termíny jsou stanoveny na čtvrtý měsíc od zahájení

školního roku. V případě, že se dítě k přezkoušení nedostaví v řádném ani v náhradním termínu, ředitelka LMŠ má právo individuální formu vzdělávání dítěte ukončit. Přezkoušení probíhá v prostorách LMŠ, není-li domluveno jinak. Výdaje spojené s individuálním vzděláváním hradí rodič dítěte.

3.5. Řízení školky

Zřizovatelem LMŠ Těptín je Plamínek Těptín, z.s. . Předseda spolku je statutárním orgánem, zastupuje spolek navenek a zodpovídá za finanční vedení LMŠ. Předseda spolku jmenuje ředitelku LMŠ. Organizační strukturu, zásady řazení, kompetence a z toho vyplývající práva, povinnosti a odpovědnost zaměstnanců LMŠ stanovuje Organizační řád. Náplně práce jsou součástí pracovních smluv. Odpovědnost za výchovně vzdělávací proces nese ředitelka ve spolupráci s pedagogy. Za organizační, administrativní a provozní řízení odpovídá ředitelka.

Proces řízení školky je kolegiální a funguje spíše v horizontální linii než v linii shora. Komunikace průvodců probíhá na každodenní bázi osobně a na platformě WhatsApp. Dvakrát měsíčně probíhá pedagogická rada, které se účastní pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci. Na poradě je hodnocen vzdělávací proces, jsou diskutovány potřeby a rozvoj jednotlivých dětí, řeší se provozní záležitosti, vytváří tematický plán a plánují slavnosti. Z porady je prováděn zápis, který dostanou všichni průvodci emailem a který je zakládán u ředitelky. Jedenkrát ročně probíhá týmový pobyt určený pro podporu sounáležitosti týmu, seberozvoje průvodců nebo řešení strategických otázek. Jednou za rok se průvodci setkávají v přípravném týdnu, v rámci kterého se slaďují směrem k novému školnímu roku, procházejí a revidují základní dokumenty a plánují harmonogram roku.

Informace pro rodiče jsou zasílány jednou měsíčně v podobě tematického plánu a plánu výletů a jednou za měsíc v podobě ohlédnutí za uplynulým měsícem, které obsahuje fotodokumentaci a shrnutí aktivit s dětmi. K operativnímu předávání informací rodičům slouží skupina na platformě WhatsApp. Dvakrát za rok probíhají informační schůzky pro rodiče. Dále školka využívá ke komunikaci s veřejností webové stránky, FB profil a články ve zpravodaji obce Kamenice.

Návrh na úpravu podmínek: Pro školní rok 2024/2025 vytvořit jasné rozdělení kompetencí v oblasti plánování programu a slavností.

Dlouhodobý záměr: Vytvořit stabilní tým průvodců, kteří znají své kompetence a odpovědnosti a spolupodílí se aktivně na chodu školky, pracují ve vzájemném souladu a v prostředí důvěry. Udržet pravidelnost vnějšího a vnitřního informačního systému a intenzivní komunikace mezi zaměstnanci a rodiči.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Ve třídě do 16 dětí jsou vždy přítomni dva pedagogové nebo jeden pedagog a jeden nepedagogický pracovník. Při přítomnosti osmi a méně dětí může být přítomen po zvážení aktuální situace pouze jeden pedagog.

LMŠ zaměstnává 5 pedagogických a nepedagogických pracovníků, kteří na základě rozpisu pedagogické práce zajišťují týdenní provoz školky. Snahou zřizovatele je, aby všichni průvodci měli předepsanou odbornou kvalifikaci. Průvodci jsou podporováni v dalším vzdělávání. Každý průvodce má plán dalšího vzdělávání, který je s ním pravidelně diskutován. Do školky jsou přijímáni průvodci, kteří souzní se vzdělávací koncepcí LMŠ. Průvodci mají možnost být aktivními tvůrci této koncepce.

Specializované služby jako logopedie, rehabilitace nebo jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým není průvodce sám dostatečně kompetentní je zajišťována ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Dlouhodobý záměr: Mít tým průvodců, kteří průběžně zvyšují svoji kvalifikaci a pracují na svém seberozvoji. Zřídit roli uvádějícího učitele a nastavit adaptační plán pro nové průvodce.

3.7. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Školka staví na individuálním přístupu k dětem a umožňuje svým žákům svobodnou volbu činností i tempa vzděláváni, je otevřena také vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Při vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami se řídíme dle paragrafu 16 odst. 9 školského zákona a dle vyhlášky 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Poměrně malá skupina maximálně patnácti dětí umožňuje přistupovat k dětem s ohledem na jejich potřeby. V případě docházky dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami jsou pedagogové připraveni spolupracovat s poradenskými zařízeními, lékaři, rodiči dítěte a připravit individuální vzdělávací plán odpovídající speciálním potřebám dítěte. V případě, že školka nemá odpovídající podmínky a personál, nebo je postižení dítěte závažné, je doporučena speciální péče v zařízeních odpovídajících tomuto druhu postižení dítěte. Vždy musí být zvážen a stanoven způsob vzdělávání nejvhodnější pro dítě, dle jeho druhu a stupně postižení a předpokládaného efektu jeho začlenění do skupiny dětí.

V případě docházky dítěte nadaného jsou pedagogové připraveni spolupracovat s rodiči dítěte a připravit individuální vzdělávací plán odpovídající potřebám nadaného dítěte tak, aby se dítě mohlo rozvíjet v oblasti, pro kterou je nadané a zároveň aby byl podporován rovnoměrný rozvoj dítěte v ostatních oblastech.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je akcentována proto, že děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

V případě, že povinnou předškolní vzdělávání bude v daném roce plnit 4 a více dětí – cizinců, bude zřízena ředitelkou LMŠ bezplatná skupina pro jazykovou přípravu a zajištění hladkého přechodu těchto dětí na základní školu. Vzdělávání v této skupině bude probíhat třikrát týdně v čase od 8:30 do 9:00. Do této skupiny může být přiděleno i další dítě než z řad cizinců, které potřebuje podporu

v rozvoji jazykových kompetencí a pokud to není na újmu kvality vzdělávání poskytované v této skupině.

Dlouhodobý záměr: Zvyšovat kvalifikaci průvodců v této oblasti. Provádět efektivní pedagogickou diagnostiku, která povede k včasnému odhalení vzdělávacího či výchovného problému, který by mohl v případě pozdního odhalení vést k problému školní neúspěšnosti, rozvoji sociálně patologických jevů či problematických nezdravých rámců chování.

1.1. Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Do LMŠ Těptín jsou přijímány děti od věku 2,5 roku. Jsme si vědomi specifik souvisejících s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou.

V případě přítomnosti dvouletých dětí ve školce je potřeba upravit obsah vzdělávání, vzdělávací cíle a podmínky. Školka zajišťuje podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí - stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí (dostatek hraček a pomůcek pro takto staré děti), více individuální péče, srozumitelná pravidla, možnost odpočinku, bezpečnost, náhradní oblečení, hygienické potřeby. Klíčová pro nástup dětí mladších 3 let je spolupráce s rodinou při adaptaci na režim školky ještě před nástupem do ní a také nastavení individuálního adaptačního režimu.

Návrhy na úpravu podmínek: Pořídit více didaktických pomůcek pro tuto věkovou skupinu dětí. Zohlednit adaptaci dětí do 3 let v adaptačním plánu na školní rok 2024/2025.

Dlouhodobý záměr: Zajišťovat dětem do 3 let věku dostatečně individuální péči a vytvářet pro ně bezpečné prostředí.

1.2. Spolupráce s rodiči

Komunitní fungování je důležitým principem školky. Školka úzce spolupracuje s rodiči, kteří mají možnost spoluvytvářet prostředí pro své děti. Rodiče zveme v rámci vybraných témat do školky, aby se zapojili do programu. Když je to účelné, rodiče se zapojují do programu nabídkou návštěvy u nich doma v rámci konkrétních témat. Rodiče jsou důležitými účastníky slavností, podílejí se na jejich přípravách a prožívají je spolu s dětmi. Slavnosti jsou také příležitostí pro neformální setkávání průvodců a rodičů. Pro rodiče jsou slavnosti příležitostí lépe pochopit fungování školky a nasát její atmosféru. Rodiče dětí s kratší docházkou mají možnost doprovázet své děti na výlety a akce ve dnech, kdy jejich dítě do školky nechodí. Rodič je kdykoliv jednorázově vítán, pokud se chce účastnit programu. Prostor pro rozhovory s rodiči je i při předávání dětí. Rodiče vypomáhají dvakrát ročně při

pracovních dobrovolných brigádách, kdy se pracuje na drobných opravách a zvelebuje se zázemí školky.

Návrhy na úpravu podmínek: Zavést den pro rodiče ve školce pro lepší znalost rodičů dne ve školce. Aktivizovat rodiče pro účast na informačních schůzkách.

Dlouhodobý záměr: Vytvářet kolem LMŠ spolupracující komunitu rodičů.

2. Charakteristika vzdělávacího programu

2.1. Filosofie a hodnoty školky

Vzdělávací program vychází především z přírodní pedagogiky a waldorfské pedagogiky. Přírodní pedagogika umožňuje dětem poznávat svět skrze kontakt s okolní přírodou, činnosti v přírodě a předměty vyrobené z přírodních materiálů. Pro vzdělávací program je typické, že probíhá venku a umožňuje dětem být denně v přírodě. Řídíme se heslem, že není špatné počasí, jen špatné oblečení. Základním rysem waldorfské pedagogiky je snaha o rozvoj člověka v jeho celistvosti. Výchova a vzdělávání vycházející z vývojových potřeb dítěte se zaměřuje především na utváření vztahu ke světu pomocí sil myšlení, cítění a vůle. Výrazným prvkem je pěstování humanity, tolerance a porozumění druhým. Práce s dětmi je tedy zaměřena na probouzení vlastního živého myšlení, širokého soucítění, vůle, vedoucí k zodpovědnosti a vlastní tvůrčí realizaci. Jejím cílem je člověk chápaný ve své celistvosti jako bytost tělesná, duševní a duchovní.

Základními hodnotami, které utváří naši školku ve vztahu k dětem, rodičům, sobě navzájem i okolnímu světu, jsou tyto principy:

- Dbáme na otevřenou komunikaci
- Pečujeme o bezpečné a autentické vztahy
- Usilujeme o vzájemný respekt a individuální přístup k dětem
- Volností podporujeme vnitřní motivaci a kreativitu
- Vytváříme bezpečné prostředí

2.2. Formy a metody práce

Učitelé ve svém přístupu k dětem využívají zásad Respektovat a být respektován. Děti jsou vnímány v komunikaci a společném rozhodování jako partneři, kteří se mohou na společném rozhodování podílet. Každý má prostor vyslovit svůj názor. Ale také se učíme naslouchat a respektovat názor či postřeh druhého. Děti se za podpory učitele učí důstojně zvládat konfliktní situace. Dáváme dostatek prostoru pro porozumění svým emocím i emocím druhých. Děti se učí o svých prožitcích a pocitech mluvit a naslouchat druhým, když o nich mluví.

Nezastupitelné místo má v programu volná hra, která rozvíjí spolupráci, fantazii a tvořivost. Děti si samy tvoří svůj svět, témata, scénáře a učí se společně zvládat vzniklé situace. Průvodce je pozorovatelem, který vytváří bezpečné podmínky pro hru.

Učitel je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním. Mnoho aktivit vzniká na základě impulsů, se kterými děti přicházejí. Učitel je pouze dále rozvíjí a pomáhá je uchopit v širším rámci. Jeho cílem je probouzet aktivní zájem dětí a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a pozorovat. Učitel se stává iniciačním a motivačním prvkem ve skupině nikoliv tím, že by úkoloval, ale tím, že utváří vhodné prostředí a činnosti.

Metodou, která přirozeně koresponduje s prostředím lesních školek je prožitkové učení. Dětem nejsou předávány hotové informace, hračky, názory, postoje, atd. Dítě má možnost vše zkusit, ohmatat, zažít, prozkoumat, a tak dospívá samo k uvědomění o podobě a fungování světa kolem sebe. Příroda a les jsou našimi učiteli i v tom, že přinášejí řadu nepředvídatelných situací, se kterými jsou děti konfrontovány. Tyto reálné situace vzniklé během pobytu v lese dávají dětem možnost rozšiřovat svoje sociální dovednosti, uvědomovat si vlastní možnosti a učit se hledat smysluplná řešení. Pedagog se jim v tomto procesu stává oporou a průvodcem

Třída v LMŠ Těptín je věkově smíšenou skupinou, ve které přirozeně vznikají příležitosti pro peer učení. Starší děti se mohou v případě jejich zájmu stát pomocníky mladším dětem, což je učí trpělivosti a posouvá dále jejich dovednosti. Mladší děti se lépe adaptují na pravidla i další požadavky prostředí školky při pozorování starších dětí, které mají pravidla již zažitá a zautomatizovaná.

3. Vzdělávací obsah

Vzdělávací nabídka je rozčleněna do tematických celků (integrovaných bloků), jejichž obsah vychází z cyklu roku. Každodenní pobyt v přírodě dětem umožňuje intenzivně vnímat změny na základě bezprostředních prožitků a pozorování. Tyto procesy jsou provázeny společnou přípravou a prožíváním, slavností, svátků a tradic. Každé z nich přirozeně přinášejí témata a s nimi spojené kompetence, které si přejeme v dětech posilovat. Jednotlivá období se prolínají, jedno doznívá, zatímco další přichází. Jejich rozsah není předem přesně časově vymezen. Každé z těchto období nabývá své podoby také prostřednictvím malých rituálů, písní, básniček, říkadel. Každé období přináší pohádky a příběhy, které vyprávíme a dramatizujeme. Při procesu tvoření dbáme na využití materiálů, které nás v daném období obklopují nebo které jsou pro něj jinak typické.

Michaelské období (končí slavností Sv. Michaela)
Barevný podzim
Potemnělý podzim (začíná dušičkami a vrcholí Svatomartinskou slavností)
Advent (začíná Adventní spirálou a končí Tříkrálovou obchůzkou)
Období zimy a ledu (zahrnuje oslavu Masopustu)
Probouzení přírody (začíná prvními projevy jara a vynášením Morany, zahrnuje čištění studánek a Velikonoce)
Období začátku léta (začíná po zmrzlých mužích)

Michaelské období

Charakteristika období/Záměr:

Michaelské období je obdobím, kdy probíhá adaptace dětí ve školce. Děti se seznamují s prostorem a pravidly – zejména očičkovým pravidlem při pohybu v lese. Při výpravách do lesa si opakují nebo se nově seznamují s místy v lese a čekacími místy, která jsou označována. Děti se učí zvládat odloučení od rodičů, získávají důvěru v průvodce a samy v sebe. Pro předškoláky je to období přebírání nové role. To vrcholí během Michaelské slavnosti jejich pasováním. Děti se seznamují navzájem, poznávají nové kamarády. Vnímají se jako součást většího celku. Téma adaptace se prolíná s tématem sklizně, které oslavujeme během Slavnosti rovnodennosti. Děti zažívají hojnost a radost z úrody, kterou nám země dává. Zažívají cestu potravin na stůl. Mají prostor zkoumat plody.

Hlavní záměr: Podpora odvahy – zvládám být ve školce za sebe

Vzdělávací nabídka:

Volná hra v lese i na pozemku, seznamování s pravidly, dramatizace modelových situací, vaření z plodů, vyřezávání mečů, příběhy o odvaze, Michaelské písně, stezka odvahy za drakem, poznávající hry, prosociální činnosti, zkoumání míst v lese, dramatizace příběhů, tvorba narozeninového kalendáře.

Předpokládané výstupy:

Zvládá odloučení od rodičů
Orientuje se v pravidlech
Orientuje se v prostoru
Orientuje se v režimu dne
Má důvěru v průvodce a školku
Orientuje se v sociálních vazbách
Samostatnost, má přehled o svých věcech
Naučí se říkat si o pomoc
Hygienická pravidla ve školce
Zlepšuje si manuální zručnost
Přijetí nové role předškoláků
Zná pravidla bezpečnosti práce s nožem nebo škrabkou
Posílí svou odvahu

Barevný podzim

Charakteristika období/Záměr:

Období, kdy můžeme vnímat výrazné proměny přírody, která nás svými barvami inspiruje k tvorbě a hře. Všímáme si stromů – jejich různorodosti, stability, plodnosti. Děti se cítí již ve školce jistěji a mohou posilovat spolupráci a fungování v kolektivu. Prohlubují důvěru a vazby jak ke kamarádům, tak k průvodcům. Učí se pravidlům při výletech mimo les a zázemí. Děti se seznamují s barvami, tvary a díky zkoumání plodů znají své smysly a tříbí si je. Rozvíjíme kreativitu, fantazii. S postupným ochlazováním se děti začínají učit zvládání lehkého nekomfortu a rozvíjí svou sebeobsluhu.

Hlavní záměr: Podpora všímavosti – umím soustředěně pozorovat, vnímat a popisovat svět kolem

Vzdělávací nabídka:

Volná hra, aktivity na jemnou motoriku, vaření z jablek, moštování a další zpracování – cesta jablka na stůl, tvoření z šípků, listů, kaštanů, písně a říkanky o jablkách a jiných plodech, kooperační hry a podpora spolupráce, návštěva dopravního hřiště, výpravy do širšího okolí, první celodenní výlet, míchání barev.

Předpokládané výstupy:

Znalost 5-ti smyslů
Vnímá proměny přírody
Dovede popsat kvality předmětů, všímá si rozdílností, rozlišuje tvary, barvy,…
Umí vnímat teplo/chlad
Vnímá rytmus hudby
Seznámení s dopravními značkami a pravidly silničního provozu
Vnímá svou sounáležitost se skupinou
Rozvíjí hrubou motoriku a koordinaci pohybů
Zvládá bezpečnou chůzi ve dvojici po kraji vozovky

Potemnělý podzim

Charakteristika období/Záměr:

Dny se krátí a příroda se ukládá ke spánku. Les se ztišuje, stahuje se a ztrácí své barvy. Po období hojnosti a plodů přicházejí první dny zimy a nepohody. Více se uchylujeme do závětří, k ohni a do jurty. Učíme se obrátit pozornost do sebe a k druhým. Toto období je obdobím společného sdílení a naslouchání si. Na začátku slavíme svátek zesnulých, který nám připomíná pomíjivosti života a vrací nás k našim předkům. Téma smrti je tématem, o kterém s dětmi jsme připraveni mluvit a naslouchat jim. Období vrcholí Svatomartinskou slavností, která je o světle a naději, kterou máme v sobě a můžeme dát druhým. Příběh svatého Martina nás učí pomáhat druhým.

Děti se učí vnímat sebe nejen jako tělo, ale i jako duši. Učí se vnímat své emoce a mluvit o nich, sdílet je s ostatními. Vnímají druhé a umí jim naslouchat a pomoci, rozdělit se. Děti pozorují proměny přírody a její přípravu na příchod zimy. Rozumí, že i my se musíme na zimu připravit. Mají představu o koloběhu života a linii předků ve své rodině.

Hlavní záměr: Podpora empatie – jsem všímavý k ostatním a umím pomoci

Vzdělávací nabídka:

Volná hra, emoční kruh, hry na rozvoj empatie, prosociální aktivity, aktivní imaginace, pohádky a příběhy o pomíjivosti, dělení se a pomoci druhým, dramatizace příběhu, reprodukce příběhu, tvoření svícnů a luceren, výprava na hřbitov, martinské písně, pozorování přírody, zkoumání stop, sběr chrastí – sekání a řezání, rozdělávání ohně

Předpokládané výstupy:

Vnímá přirozený koloběh života
Zná členy rodiny a ví vazby mezi nimi
Převypráví příběh, zapamatuje si písničku, básničku
Rozvíjí vyjadřovací schopnosti,

Vnímá emoce, mluví o svých emocích,
Dovede vyjádřit soucit, vnímá svoje potřeby a potřeby druhého
Rozumí koloběhu roku, má znalosti o zvířátkách,
Pracuje s rytmem a melodií
Zná ohňová pravidla a pravidla práce s nářadím
Zvyšuje svou zručnost.

Advent

Charakteristika období/Záměr:

Advent je obdobím ztišení a radostného očekávání. Poselství Adventní slavnosti na začátku období je že jen v tichu a klidu se můžeme dočkat zázraku. Adventní období je plné písní a příběhů, kterými se chystáme na příchod Vánoc. Věnujeme se tvoření, abychom ozdobili náš prostor pro slavnostní chvíle, které nás čekají. Vyrábíme drobné dárky, kterými mohou děti obdarovat ty, které mají nejraději. Čekáním posilují děti svou trpělivost. Při tvoření rozvíjí estetické vnímání, tvořivost. Vnímají, že jsou součástí určité kultury, která ctí tradice. Při postupné stavbě Betléma nás během celého Adventu provází příběhy. Po Novém roce období končí Tříkrálovou obchůzkou. Děti se stávají součástí příběhu o narození. Učí se dávat, přijímat, děkovat.

Hlavní záměr: Podpora duchovnosti a trpělivosti – v tichosti i v radosti společně očekáváme zázrak

Vzdělávací nabídka:

Volná hra, adventní písně, hra na hudební nástroje, zpěv koled, stavba Betlému v lese, výroba věnce, pečení perníčků, vánoční tvoření, čtení vánočních příběhů, adventní kalendář, dramatizace vánočního příběhu, vystoupení pro rodiče, návštěva kostela, výroba korun a tříkrálová obchůzka.

Předpokládané výstupy:

Povědomí o tradicích a zvycích
Dovede se cíleně ztišit a být klidné
Soustředěné naslouchání příběhu
Rozvíjí vyjadřovací schopnosti
Rozvíjí hudební vyjadřování a rytmizaci
Dokáže být součástí divadelního představení před publikem
Rozvíjí se v oblasti jemné motoriky
Vnímá hodnotu darování a předání radosti

Období zimy a ledu

Charakteristika období/Záměr:

Začátek roku nám umožní si uvědomit jeho koloběh, plynutí času a střídání měsíců a dní. Zima je obdobím, které dává řadu možností, jak posílit svoje tělo – pohybem, zvládáním mrazů a nepohody, vytrvalostí. Děti zvyšují svoji obratnost a koordinaci pohybů při hrách na sněhu a ledu. Překonávají obavy, posouvají svoje hranice. Získávají sebevědomí. Období masopustu je obdobím radosti a dovádění, které sdílíme s komunitou v okolí školky. Také je mezičasem mezi půsty, které nás učí, co je

pro naše tělo dobré. Děti poznávají svoje tělo, jeho možnosti. Seznamují se s tím, co je pro jejich tělo zdravé a co nikoliv. Půst je v dnešní době příležitostí pro vnímání dostatku a zažití nedostatku. Soustředíme se také na jazyk, slovní zásobu a vyjadřovací dovednosti.

Hlavní záměr: Podpora odolnosti – jsem silný, zdravý a odolný

Vzdělávací nabídka:

Volná hra, pohybové aktivity - klouzání, bobování, bruslení, lyžování, zkoumání vody, ledu, vloček, rampouchů, téma knih – vyprávění a čtení příběhů, výroba knihy, návštěva knihovny, dramatická dílna, výroba masek, masopustní písně a průvod, čas půstu – zažití nedostatku, vaření, putovní výlety, činnosti směřující k poznání svého těla a jeho částí.

Předpokládané výstupy:

Zná části svého těla a uvědomuje si potřebu péče o něj
Respektuje odlišnosti
Zná roční období a měsíce, rozumí plynutí času a orientuje se v něm
Rozvíjí slovní zásobu, umí vytvořit rým, rozdělí slova na slabiky
Rozvíjí svou paměť pomocí příběhů, říkanek nebo her
Umí reprodukovat časovou posloupnost příběhu
Vyhodnocuje rizika a zná a umí pojmenovat své hranice

Probouzení přírody

Charakteristika období/Záměr:

Období začíná prvními známkami jara, které děti kolem sebe pozorují. Se zimou se loučíme vynášením Morany a setkáním s Matkou Zemí. Děti vnímají cykličnost roku, poděkování za staré a nepotřebné a vítání nového, živého. Probuzená příroda přináší množství barev, podnětů, chutí a vůní. Jaro vnímáme všemi smysly. V přírodě se objevuje nový život. Chceme prožít a společně vnímat změny v přírodě a s nimi související změny v nás. Sílící slunce v nás probouzí tvořivost a radost. Dává nám novou energii. Tu můžeme využít při jarním úklidu a práci na zahradě. Podporujeme spolupráci, píli a zručnost. Učíme se dosahovat cílů, které jsme si vytyčili. Můžeme pozorovat rostliny v jejich růstu, hmyz a ptáky. Součástí období jsou Velikonoce jako svátek radosti, tvořivosti a znovuzrození, které se promítá i v přírodě. Kouzelné síly přírody se zhmotňují během Flipojakubské noci. Děti rozvíjí svou fantazii.

Hlavní záměr: Podpora vděčnosti a souladu s přírodou – jsem součástí přírody, chráním ji a mohu z ní čerpat

Vzdělávací nabídka:

Volná hra, aktivity pro vnímání probouzení přírody, pozorování květin a zvířat, hmyzu, tvorba atlasu květin, ochutnávání rostlin, obdělávání záhonků – setí, pletí, klíčení a pozorování semínek, tvořivé činnosti s vodou, blátem, naslouchání lesu, výtvarné tvoření, jarní písně a říkanky, vaření, environmentálně a ekologicky orientované aktivity, jarní úklid zahrady, sběr odpadků v lese, dramatická dílna, tanec.

Předpokládané výstupy:

Vnímá svět kolem sebe všemi smysly
Rozvíjí estetické vnímání a tvořivost
Má vztah k přírodě a prostředí kolem sebe a rozumí tomu, že o ně může pomoci pečovat a jak je chránit
Ví jak vhodně nakládat s odpadky
Rozumí přirozenému řádu přírody
Umí zapojit volní vlastnosti, být pracovitý
Chová úctu k přírodě a živým tvorům, vnímá se jako její součást
Umí spolupracovat s druhými, domlouvat se, pomoci
Vnímá hodnotu práce a princip, že „bez práce nejsou koláče“

Období začátku léta

Charakteristika/Záměr:

Děti jsou stmelené, cítí se ve školce jako doma. Teplé dny vybízejí k delším výletům a výpravám, při kterých děti mohou testovat a posouvat své možnosti a hranice. Sklízíme s radostí první plody společné práce na záhonech. Děti si hrají s vodou, která nám umožňuje zkoumat jednoduché fyzikální zákony. Začátek léta je obdobím radosti, pohybu, volnosti. Slavíme den dětí, při kterém oslavujeme to, co dětství představuje – bezprostřednost a radostnost. Na konci školního roku se loučíme s předškoláky. Jejich iniciační přespání ve školce je posouvá v jejich životě do další etapy mimo školku. Závěr školního roku uzavírá Svatojánská slavnost a cesta 4 živlů, které jsou oslavou Matky Země. V tomto období sbíráme s dětmi byliny a mluvíme o léčivé síle přírody. S očekáváním prázdnin je spojené téma cestování a jiných zemí a kultur.

Hlavní záměr: Podpora autenticity – jsem sám sebou, radostný a svobodný

Vzdělávací nabídka:

Volná hra, hry s vodou v potoce i na pozemku, vaření z prvních plodů, pohybové hry (lokomoční, nelokomoční, kolektivní a další), cyklovýlet a jiné celodenní výlety, výtvarné aktivity formou volné tvorby, výpravy a putování v okolí, polytechnické aktivity, práce na zahradě

Předpokládané výstupy:

Projevuje se autenticky a prosociálně
Je kooperativní při hrách a pohybových aktivitách
Vnímá, že vše má svůj začátek i konec
Zvyšuje svou pohyblivost a zručnost
Je radostný v pohybu
Vnímá vodu jako dar přírody
Pozoruje jednoduché jevy, umí je popsat a vyvodit souvislosti a o výsledcích pozorování diskutovat
Má povědomí o existenci jiných kultur a respektuje různorodost

Ve školce prožíváme tyto slavnosti a svátky

Svatomichaelská slavnost (kolem 29.9.)

Dušičky (2.11.)
Svatomartinská slavnost (kolem 11.11.)
Slavnost Adventní spirály (kolem první adventní neděle)
Vánoční setkání (před Vánočními prázdninami)
Tříkrálová obchůzka (kolem 6.1.)
Masopustní průvod (na konci masopustního období kolem popeleční středy)
Slavnost vynášení Morany (kolem 20.3.)
Velikonoce
Otvírání studánek
Filipojakubská noc (kolem 30.5.)
Den dětí (kolem 1.6.)
Svatojánská noc a loučení s předškoláky (poslední týden v červnu)

Zapracování integrovaných bloků do třídních plánů

Na pedagogických radách jsou v souladu s tematickými celky a cyklem roku zpracovávány třídní tematické plány. Pedagogické rady, které se věnují plánování, se konají jednou za měsíc. Tematické plány obsahují konkrétní vzdělávací cíle pro kratší časové období na úrovni třídy a jejich realizace je evaluována pedagogy. Ti připravují vzdělávací nabídku tak, aby naplňovala dané cíle. Pro zaznamenávání realizované vzdělávací nabídky slouží třídní kniha. Pedagogové nemají povinnost vzdělávací plány pro jednotlivé dny zpracovávat písemně. Jsou dostatečně flexibilní, aby vzdělávací nabídku přizpůsobili aktuálním potřebám dětí, vnějším podmínkám, náladě v kolektivu, sociální dynamice skupiny apod..

4. Systém evaluace

Evaluace probíhá na třech základních rovinách.

4.1. Evaluace fungování školky

Zaměřuje se na naplňování strategie školky, hodnocení věcného a materiálního zajištění školky a na získávání zpětné vazby od klientů – rodičů.

Strategie školky je zpracována v samostatném dokumentu, jehož revize probíhá ve spolupráci mezi ředitelem a zřizovatelem jednou za dva roky (v případě potřeby častěji). Za její realizaci odpovídá ředitel školky. Jednou ročně je formou SWOT analýzy a diskuzí mezi zaměstnanci zpracován dokument mapující především materiální a věcnou stránku fungování školky.

Schůzky s rodiči se uskutečňují jednou za pololetí. Rodiče jsou podporováni v aktivní účasti na schůzkách, kde mají prostor reagovat na skladbu programu, zázemí školky a další oblasti, ke kterým se chtějí vyjádřit. Na setkání jsou rodiče informováni o aktuálním dění ve školce a plánovaných záměrech. Ze setkání vzniká zápis, který je zasílán všem rodičům. Jednou za dva roky je rodičům rozeslán dotazník, který mapuje spokojenost s hlavními oblastmi fungování školky.

Naše členství v Asociaci Lesních mateřských škol je příležitostí k mapování trendů a nových požadavků na LMŠ. Pomáhá nám zajišťovat chod školky v souladu se standardy kvality ALMŠ a všemi zákonnými požadavky.

Dlouhodobý záměr: Získat certifikaci ALMŠ.

4.2. Pedagogická evaluace

Hodnotíme naplňování našeho ŠVP – dosahování cílů v něm stanovených, rozvíjení klíčových kompetencí u dětí a práci jednotlivých průvodců – jak se jim daří v komunikaci s dětmi, dodržování pravidel, realizaci programu.

Porady týmu probíhají dvakrát měsíčně. Dělí se na provozní, programovou a pedagogickou část. V programové části vznikají tematické plány na příští období. V pedagogické části hodnotíme uplynulé období a realizaci tematických plánů a konkrétních činností z hlediska souladu s ŠVP. Dále v pedagogické části mluvíme o jednotlivých dětech, jejich pokrocích v klíčových kompetencích, o oblastech, kde vidíme, že potřebují podpořit.

Po ukončení integrovaného bloku probíhá evaulace pedagogického procesu v uplynulém období. Pedagogové pracovávají hodnotící formulář jednotlivě a na pedagogické radě vzniká společný finální výstup. Formulář obsahuje tyto části: Zaujala témata děti? Která ano, která ne…?, Jak se dařilo propojit tématický celek a jeho cíle s jednotlivými tématy a činnostmi v tomto období? Chybělo nějaké téma, činnost?, Jak proběhla realizace tématu. Co se povedlo a co ne?, Podpořili jsme u dětí plánované kompetence? Na co se příště více zaměřit?, Reagovala nabídka témat na aktuální situace a okolnosti? Jak?.

Pedagogové hodnotí svou pedagogickou práci v rámci autoevaluačního dotazníku jednou za rok. Stejný dotazník vyplňuje ředitelka a následně probíhá setkání nad tímto dotazníkem. Pedagogové provádějí vzájemné hospitace minimálně jednou za pololetí. V rámci záznamu z vzájemné hospitace si odpovídají na tyto otázky: Co mě během dne inspirovalo z hlediska aktivit, programu, způsobu vedení, Zaujala mě konkrétní interakce s dítětem?, Vnímala jsem nějakou náročnější situaci, kterou by bylo dobré probrat?, Na co se chci kolegyně dalšího zeptat nebo ona mě – záznam diskuze.

Setkání ředitelky s jednotlivými pedagogy probíhá nejméně třikrát do roka a vytváří prostor pro předání oboustranné zpětné vazby. Je zde také prostor řešit plán vzdělávání a aktuální potřeby pedagogů. Hospitace provádí ředitelka jednou za pololetí u všech pedagogických pracovníků. Z hospitace je proveden hospitační záznam, který je diskutován s průvodcem.

Návrh na úpravu podmínek: Více zapojit prvek autoevaluace průvodců. Navázat spolupráci s osobou, která bude vykonávat funkci supervizora týmu. Tematické plány zpracovávat i mimo zápisy z porad.

Dlouhodobý záměr: Mít zautomatizované evaluační procesy a aktivně je využívat pro zlepšení pedagogické práce.

4.3. Evaluace dětí

Pedagogové sledují jednotlivé děti, jak se vyvíjí z hlediska psychického, fyzického i sociálního. Všímají si, jak je dítě ve školce spokojené, jaké činnosti mu přinášejí radost a zda jsou uspokojovány jeho individuální potřeby. Spolupracují v tomto úzce s rodiči, se kterými mají prostor pro krátké rozhovory

před nebo po konci provozní doby školky. V případě potřeby jsou tyto rozhovory probrány a zaznamenány na pedagogické radě.

Pro zaznamenávání rozvoje klíčových kompetencí dětí slouží diagnostika a evaluační arch. Evaluační arch a diagnostika vychází z dokumentu MŠMT desatero školní zralosti[1].

Diagnostický formulář je přílohou ŠVP a pro každé dítě je uložen v jurtě. Pedagogové do něj zaznamenávají pokroky dětí. Záznam je veden pro celé období docházky dítěte do LMŠ. Také je zde prostor pro dopisování postřehů, plánů činnosti, realizovaných aktivit směřujících k podpoře konkrétní kompetence a doporučení pro rozvoj dítěte.

Do evaluačního archu pedagogové dvakrát do roka zpracovávají slovní formou komentář k pokrokům dítěte a je podkladem pro setkání s rodiči a zpětnou vazbou. Evaluační arch má stejnou strukturu jako diagnostický formulář – sleduje stejné kompetence. Hodnocení je psáno volnou formou, protože tak dává větší prostor pro individualizaci záznamu. Záznamy jsou konzultovány na pedagogické radě. Dvakrát za rok je v návaznosti na zpracování evaluačního archu rodičům nabídnuto setkání s pedagogem pro hlubší diskuzi nad adaptací a rozvojem klíčových kompetencí dítěte. Jsou zde vyměňovány informace, které mohou naplňování kompetencí u konkrétního dítěte zefektivnit. Z hlediska školní zralosti sleduje děti rok před povinnou školní docházkou kromě pedagogů také speciální pedagog, který vede předškolní přípravu. Jednou za rok v pololetí předává rodičům předškoláků zprávu o stavu školní zralosti. Rodiče mají možnost se speciálním pedagogem tuto zprávu osobně probrat. Pro předškoláky je vedeno portfolio pracovních listů, do kterých může rodič kdykoliv nahlížet.

Návrh na úpravu podmínek: Zapojit využívání diagnostiky, kterou budou pedagogové vést pro jednotlivé děti a využívat ji pro hodnocení rozvíjení jejich kompetencí.

Dlouhodobý záměr: Mít systém evaluace dětí, který bude ve spolupráci s rodiči efektivním nástrojem pro rozvoj klíčových kompetencí dětí.

[1] Desatero pro rodiče předškolního věku, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy (2013) https://www.msmt.cz/file/21828/

Příloha: Hodnocení dětí - diagnostika

Datum narození	**školní rok**		**školní rok**		**školní rok**	
socialní dovenosti (navazování vztahů, řešení konfliktů, spolupráce,respektování)	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
Vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas ve vztahu k dětem						
Dokáže vyjednávat a dohodnout se						
Dovede se zapojit do práce ve skupině, bez projevů prosazování se či nezúčastněnosti						
Komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi						
Dokáže si vytvářet vztahy s ostatními dětmi						
K ostatním se chová ohleduplně - umí se rozdělit a všímá si, co jiní potřebují						
sebeprožívání ve školce (připůsobivost, sebeprosazení,sebeovládaní, sebejistota	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
Zvládá odloučení od rodičů						
Vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas ve vztahu k dospělým						
Dovede odložit přání na pozdější dobu						
S dospělými (i neznámými) navazuje kontakt, dorozumí se s nimi bez problémů						
Projevuje se jako emočně stálé bez výrazných výkyvů nálad						
Zvládá drobný neúspěch						
Verbální komunikace	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
Vyslovuje správně všechny hlásky						
Mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.						
Mluví gramaticky správně (správné užití rodu, čísla, času, skloňování, časování)						
Rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí						
Má bohatou slovní zásobu konkrétních pojmů						
Dokáže si vhodně říci, co potřebuje						

Běžně komunikuje s dětmi i dospělými, funkční dialog, nevyskytují se nedorozumění						
Hrubá motorika	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
Celková fyzická zdatnost						
Házení a chytání (míče)						
Rovnováha na jedné noze, skáče po jedné noze						
V běžném prostředí jistý pohyb						
Bezproblémově běhá, skáče						
Jemná motorika	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
Upřednostňuje užívání pravé či levé ruky						
Je zručné při uchopování a zacházení s předměty (nůžky, nůž, pastelky, …)						
Tužku drží správně: třemi prsty, s uvolněným zápěstím						
Dokáže vést stopu tužky a napodobit základní geometrické obrazce, příp. písmena						
Stříhá nůžkami						
Váže uzel - očko, mašli						
je obratné u polytechnických činností - zatlouká, řeže nožem, pracuje se škabkou						
poznávací schonosti, orientace v prostoru a čase	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
Je schopné převzít úkol a pracovat na konkrétním zadání						
Dovede soustředit pozornost na určitou dobu na konkrétní činnost						
Dovede odlišit hru od systematické práce						
Nechá se namotivovat pro záměrné učení						
Dokáže nerušit v práci ostatní						
Dovede pracovat se strukturou slov (dělit slova na slabiky, odebrat první písmeno, …)						

Dovede porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar, váha, …)						
Vyjmenuje číselnou řadu a napočítá do 5/10						
Rozumí pojmům vyjadřujícím časo-prostorovou orientaci (nad, včera, okolo, …)						
Užívá správně časoprostorových pojmů						
Zná bezpečně pojmosloví tvarů (kruh, čtverec, trojúhelník atd) a správně je používá						
Rozlišuje podstatné znaky předmětů (barvy, tvary, figury, pozadí, …)						
Rozlišuje zvuky (slyší hlásky ve slově)						
Sebeobsluha	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
Samostatně se obléká						
Samostatné při jídle						
Samostatné při zvládání pravidelných úkonů osobní hygieny						
Zažité stolovací návyky (používá kompletní příborovou sadu, atd.)						
Udržuje kolem sebe pořádek (je schopné si samo připravit a uklidit – např. pomůcky)						
Dovede si samo poradit s běžnými úkony (uklidí po sobě odpadek, utře rozlitý čaj, …)						
Dokáže se postarat o své věci (batůžek)						
Dodržování pravidel	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
Uplatňuje základní společenská pravidla (umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)						
Při skupinových činnostech se snaží přispět svým podílem						
Pokud má aktivita pravidla, je ochotno je respektovat						
Dodržuje školková pravidla a chápe jejich smysl						
Vztah k přírodě	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
přírodu vnímá a pozoruje a zajímá se o ni, , ,						

nebojí se dotýkat živých tvorů (brouků apod.)						
zná jména rostlin nebo živočichů						
je citlivé k všemu živému kolem nás						
Tvořivost	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.	1. pol.	2. pol.
pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení, zaujme ho výstava apod.						
rádo vytváří, modeluje, kreslí, maluje, stříhá, lepí, vytrhává, sestavuje, vyrábí, řeže nebo stlouká						
hraje tvořivé a námětové hry (např. na školu, na rodinu, na cestování, na lékaře), dokáže hrát krátkou divadelní roli						
zná mnoho pohádek a příběhů, má své oblíbené hrdiny zná celou řadu písní, básní a říkadel						
zpívá jednoduché písně, rozlišuje a dodržuje rytmus (např. vytleskat, na bubínku)						

! zatím nezvládá, má výrazné problémy

- spíše nezvládá, zvládá jen výjimečně nebo s dopomocí

"+" pravidelně zvládá, s občasnými obtížemi

*** zvládá spolehlivě, bezpečně**

? není hodnoceno, nelze spolehlivě určit